

## Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοκτήτης : Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, αρ. 4, ΑΘΗΝ

Συνδρομή χρονιαία : Δρ. 20.

Βρίσκεται στο βιβλιοπωλείο Γ. Βασιλείου (δδός Σταδίου 42)

## \* \* \* ΣΤΕΡΝΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

“Αχ, κ’ ἡ Ἑλλάδα κ’ ἡ Φραγκιά κ’ ἡ χώρα τοῦ Σουλτάνου  
μητέρες μου εἶναι πολυαγάπητες· μὰ ἐνὸς ταιγγάνου  
δὲ ἴεει νὰ σβύσῃ μέσα μου ἡ κοσμογυρίστρα ὁρμή·  
καλὴ πατρίδα ὅπου χαρὰ κ’ ἐλεύθερο ψωμί.

Πάω μὲ τῆς συννεφιάς τὸ ἄστατο γύρισμα· καὶ ἀπλώνω  
φτερά γιὰ ρίξεις στὴ στεριά, στὴ θάλασσα παννί.  
Ψυχὴ, καρὰβι καὶ πουλί, μιὰν ἄγκυρα στὸν πόνο  
θαυρῇ καιρὸς ἀσάλευτη νὰ ρίξῃς πιά κ’ ἐσύ.

Καὶ τότε ἂς εἶναι νῆχης μιὰ ζωὴν ἐξαυλωμένη  
σάμπως ἀπ’ τὸ πολὺ τὸ φῶς πὺν ὅλα τὰ πάντα δένει  
στὸ ἑλληνικὸ τὸ χῶμ’ αὐτό, φωτὸς κι αὐτὸ πηγὴ—  
καὶ τότε ἂς εἶναι τάφος μου ἡ ἀγαπημένη γῆ.

## ΣΤΕΝΑΓΜΟΣ \* \* \*

(STEPHANE MALLARMÉ)

“Αχ ἡ ψυχὴ μου, ἐσὺ ἀδερφή, πάει πρὸς τὸ μέτωπό σου,  
πὺν ἓνα χυνύπωρο νείρεται κεῖ κοκκινωπό,  
καὶ πρὸς τὸ πλανερὸ νεφέλωμα τῶνε ματιῶ σου  
ἄχ ἡ ψυχὴ μου πάει, ἐσὺ ἀδερφή, πῶς νὰ σ’ τὸ πῶ·  
σὰ συντριβάνι νὰ στενάξῃ πρὸς τὸν Οὐρανό!—  
πρὸς τὸ χλωμὸ δαιτωβριάτικο οὐρανὸ πὺν καθρεφτίζει  
μὲς στὶς πλατιεὲς δεξαμενὲς τὴν κρούα του ραθυμιά  
κι ἀφίρνει, πάνου στὰ νεκρὰ νερὰ ὡς ἀργογυρίζει  
καὶ σέρνεται ἡ στερνὴ ἀγωνία τῶν φύλλων ἡ βαριά,  
ἀφίρνει ὁ ἥλιος νὰ συρῇ σὲ μιὰ γραμμὴ μακριά.

1913

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

## ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑ λοιπόν. Καὶ μπορεῖ νὰ κολουθῇ—  
σεὶ καὶ δεύτερο καὶ τρίτο. Μπορεῖ καὶ δέκατο. Μιὰ  
καὶ πάρει τὸ κακὸ τὸν κατήφορο, τίποτε δὲν τὸ στα-  
ματάει. Νά, ἡ εὐκαιρία νὰ δοκιμαστῇ μιὰ καλὴ ὁ  
Ἑλληνικὸς ὁ λαὸς ἂν εἶναι ἄξιος ναυτοδικαίκεται ἢ νὰ  
σκύψει τὸ σῆρκο του στὴν πολιτικὴ του σκλαβιά. Καὶ  
γι’ αὐτό, τὸ πραξικόπημα τὸ θέλαμε πλατύτερο. “Οχι  
ἀνὰ βολή, μὰ δὲ ἀλυστὴ λαχταρούσαμε. Καὶ τότε  
ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἂν ἔστειλε κ’ ἓνα μονάχα ἀντιδε-  
νιζελικὸ βουλευτὴ, στὶς καινούριες ἐκλογὲς θὰν τοῦ ἄ-  
ξιζε νὰ γυρίσει τὰ καπούλια του καὶ νὰ δεχτῇ ἀγόγ-  
γιστα τὸ κνοῦτο.

ΓΙΑΤΙ σήμερα, κεῖ πὺν τὰ σπρώχνει τὰ πράματα,  
Βενιζελισμὸς θὰ πῇ πολιτικὴ λευτεριά καὶ  
ἀντιβενιζελισμὸς τὸ ἀντίθετο. Κι ὁ Ἑλληνι-  
κὸς λαὸς πρέπει νὰ μεταμρφωθῇ πέρα πέρα σὲ Βε-  
νιζελικὸ ἢ θέλει τὴ λευτερία του.

\* \*

ΜΑ κι ὁ Βενιζέλος, ἂν ἐρθεῖ, πὺν σίγουρα ἀργὰ ἢ  
γλήγορα θαρθεῖ στὰ πράματα, πρέπει τὴ γροθιά νὰ  
τὴν ἀντικαταστήσει μὲ πελέκι. Ἐχει τέτιο κουράγιο·  
“Αν ὅχι, ἂς τὸ δηλώσει ἀπερίφραστα, γιὰ νὰ πάμε νὰ  
περάσουμε μοναχοὶ μας στὸ λαιμὸ μας τὴ θηλειά.  
Ἵποχώρησες καὶ μελοζαχαρώματα κι ἀμφιβολίες,  
νὰ πὺν μᾶς φέρανε. Ἀν ἀπ’ τὴν ἀρχὴ δούλευε τὸ πε-  
λέκι δὲ θὰ μᾶς βάραινε ἡ σημερινὴ κατάντια μας.

## “ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΠΑΙΔΙ,

Τὸ καινούριο ρομάντζο τοῦ ΚΩΣΤΑ ΠΑ-  
ΡΟΡΙΤΗ, πὺν θ’ ἀρχινήσουμε νὰ δημοσι-  
εύουμε ἀπὸ τὸ ἐρχόμενο φύλλο, εἶναι ἡ θλιβερὴ  
ἱστορία ἐνὸς δασκάλου, τοῦ Ἀλέξη, πὺν μὲ τὸν  
πόθο γιὰ μιὰ πλατεῖα ἐθνικὴ καὶ κοινωνικὴ  
ἀναγέννηση πὺν τοῦ πλημμυρίζει τὴν καρ-  
διά, μπλέχεται στὰ δίχτυα μιᾶς αἰσχροῦς ἐκ-  
μετάλλεψης πὺν δὲ σέβεται τίποτα, πὺν δὲν  
πιστεύει ἀληθινὰ σὲ τίποτα, πὺν ὅλα τὰ θεω-  
ρεῖ νόμιμα μπρὸς στὸ κέρδος, κι αὐτὸς τὸ  
μεγάλο, τὸ ἀθῶο, τὸ ἀνύποπτο παιδί, γίνε-  
ται τὸ τραγικὸ θῦμα γιὰ νὰ πατήσουν ἄλλοι  
ἀπάνου του καὶ νάνεβοῦν εὐκολα, ἐνῶ αὐτὸς  
συντριμένος, ἀπογοητευμένος, βλέπει τὸ ὀ-  
νειρό του νὰ ξεφυλλίζεται καὶ τὰ ἰδανικά  
του νὰ κυλοῦνται στὸ βούρκο.

Γύρω στὴν ἀπλὴ αὐτὴ ἱστορία ὁ Παρο-  
ρίτης μὲ τὴ δυνατὴ πέννα του βρίσκει τὴν  
εὐκαιρία νάναπτύξει ὅλο τὸ περιγραφικὸ καὶ  
ζωγραφικὸ ταλέντο του σὲ μιὰ σειρά ἀπὸ  
ἐπεισόδια καὶ εἰκόνες ἀπὸ κείνες πὺν μόνο ὁ  
συγγραφεὺς τοῦ «Στὸ Ἀλμπουρο» ξέρεῖ νὰ  
δημιουργεῖ. Ζωντανός, ἀληθινὸς ὅπως σὲ ὅλα  
τὰ ἔργα του, ἔτσι καὶ σὲ τοῦτο ὁ Παρορίτης,  
μὲ τὸ λεπτὸ ὕφος του, ποτισμένος ἀπ’ τὴν  
κοινωνιστικὴ ἰδεολογία, μᾶς χαρίζει σελίδες  
σπαρταριστὲς πὺν δείχνουνε ὅλη τὴν κοινω-  
νικὴ μας σαπίλα, ὅλη τὴν ψευτιά πὺν σὲ  
δαύτη στηρίζεται τὸ πολιτικὸ μας οἰκοδό-  
μημα.

“Ο,τι πρέπει ξεχωριστὰ νὰ τονίσουμε εἶναι  
πῶς καὶ σὲ τοῦτο τὸ ἔργο ὁ Παρορίτης δὲ  
δείχτηκε μόνο Ρωμὸς μὰ καὶ ἄνθρωπος πὺν  
βλέπει τὰ πράματα ὀξω καὶ πέρα ἀπὸ τὸ  
στενὸ ἐθνικὸν ὁρίζοντα. Ἐτσι «ΤΟ ΜΕΓΑ-  
ΛΟ ΠΑΙΔΙ» δὲν εἶναι ἀπλῶς ἓνα Ρωμαϊ-  
κο ρομάντζο, μὰ κ’ ἓνα ἀληθινὸ, δυνατὸ ἀ-  
νθρώπινο ἔργο.

Ἐλπίζουμε πῶς οἱ ἀναγνώστες τοῦ «Νου-  
μᾶ» θὰ συμφωνήσουν πέρα γιὰ πέρα μαζί  
μας ἅμα διαβάσουν τὸ δυνατὸ αὐτὸ ἔργο τοῦ  
μοναδικοῦ μας δηγηματογράφου, πὺν ἀρκετὰ  
ἀπὸ τὰ δηγήματά του ἔχουνε μεταφραστῇ  
καὶ σὲ ξένες γλῶσσες.

Ο ΝΟΥΜΑΣ